

udfordringer og muligheder i midten af den mindre by

Jeanette Ishi Lehn, Ikast-Brande Kommune

UDFORDRING

UDFORDRING

UDFORDRING

UDFORDRING

UDFORDRING

MULIGHED

fase 1 : Ny vision til Bording

- Samarbejde mellem IBK (655.000) og Realdania (655.000)
- Mønsterby i Realdania kampagnen: Stationsbyer i Danmark
- Ni eksterne eksperter
- 30 Lokale "portnere" unge og gamle
- Tre måneder og tre visioner

Hvad bad vi eksperterne om?

1. **Hvad skal Bording være for en by?**

Hvilken byprofil og identitet skal Ikast-Brande Kommune og Bordings borgere satse på for at gøre byen attraktiv lokalt såvel som regionalt?

2. **Hvad skal Bording bygge videre på?**

Hvilke stedbundne kvaliteter kan der bygges videre på – og hvor er der behov for at skabe og tilføre nyt?

3. **Hvad skal Bording være kendt for i regionen?**

Hvilke regionale netværk med de omkringliggende byer skaber denne byprofil mulighed for?

4. **Hvilke fysiske forandringer skal der ske i Bording?**

Hvilke fysiske ændringer og tiltag skal ske for at igangsætte og gennemføre den nødvendige transformationsproces

oplæg til vision 1: kunst & kultur

Arkitekt: Rune Back kunstner : Kenneth Balfelt Kulturdebatør: Kristoffer Lindhardt

- Hvordan kan kunst og kultur bruges som afsæt for udviklingen af en ny fremtid for Bording?
- Hvordan skabes flere kulturelle platforme og uformelle mødesteder, som kan supplere byens stærke idrætsprofil?

MED SPEKTAKULÆRT KUNSTVÆRK?

oplægge til vision 2 : Erhverv

Culture Designer Christian Pagh - UIWe, Politolog Jacob Øster, Professor Tom Nielsen, AAA

- Hvordan kan erhverv og detailhandel bruges som afsæt for udviklingen af en ny vision og fremtid for Bording?
- Er der stadig potentiale for erhverv i byen?
- Kan de funktionstomme butikker og tidligere Invita-bygninger udgøre rammen om fremtidige erhverv, eller skal de have nye funktioner?

Vision 2 – Sammen om Landskabet

oplæg til vision 3: Forenings- og fritidsliv

Arkitekt Anne Mette Boye, Fremtidsforsker Marianne Levinsen, Sociolog Pia Heike Johansen

- Hvordan kan foreningslivet som en eksisterende ressource være afsæt for udviklingen af en ny vision og fremtid for Bording?
- Kan foreningslivet gentænkes, så det bliver mere attraktivt at være frivillig?
- Er der behov for nye fællesskabsstrukturer, som kan rumme mere uformelle møder og andre typer af fællesskaber?

Vision 3 : Bording Unite[d]

Bording Unite(d)

Ressource, vidensbank og koordinering af:
Materiel: Jord, tomme bygninger, materialer
Mennesker:
Håndværkererfaring, ledelse, organisation, købmandsskab, mad, leg, håndarbejde, nye trends

VÆRKSTEDER!

Tomme produktions- og butikbygninger=Værksteder!
nye trends/ kulturelle aktiviteter/ design

FACILITATORER

AU + lokale + Ikast Brande

Uddannelse og læring

Kurser: Fx. Ledelse, eventmagere, håndværk, håndarbejde/mad/leg/computer/mediekurser/
Alle aldersgrupper og niveau - børnehave til direktion

Renovering og nye anlæg

Praktik og kursusforløb på reelle ombygninger, anlæg, begivenheder mv. Fx. sportsstævner, kultur, parcelhusombygning

Iværksætteri og nye arbejdspladser

Nye virksomheder fx underleverandører til erhverv i Pårup

*"Ser man på tværs af de tre
visionsforslag vurderes særligt fire
kvaliteter at være afgørende for, at
Bording kan blive en attraktiv
familievenlig pendler og
bosætningsby..."*

1. Frivillighedskulturen og de mange muligheder for fritidsaktiviteter
2. Landskabet i og omkring Bording
3. En god offentlig service med attraktiv børnepasning, en ambitiøs folkeskole og velfungerende ældrepleje
4. En infrastruktur og byplan, som understøtter visionen om at skabe bedre forbindelser mellem det sociale liv og foreningslivet

Hvilke fysiske forandringer skal ske i Bording?

"Eksperterne foreslår, at der igangsættes en række fysiske tiltag. Alle tre visionsforslag lægger op til at styrke bosætningsbyen med udgangspunkt i fysiske forandringer følgende steder:..."

fysiske forandringer :

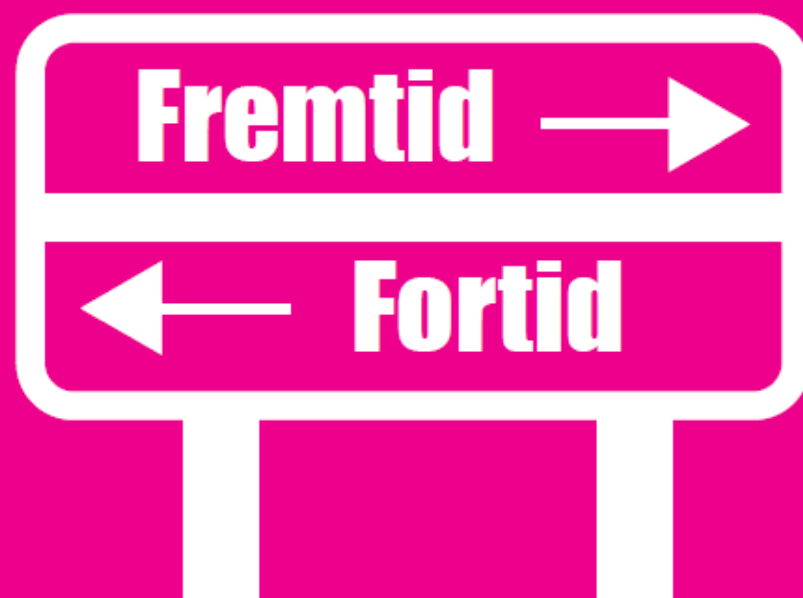
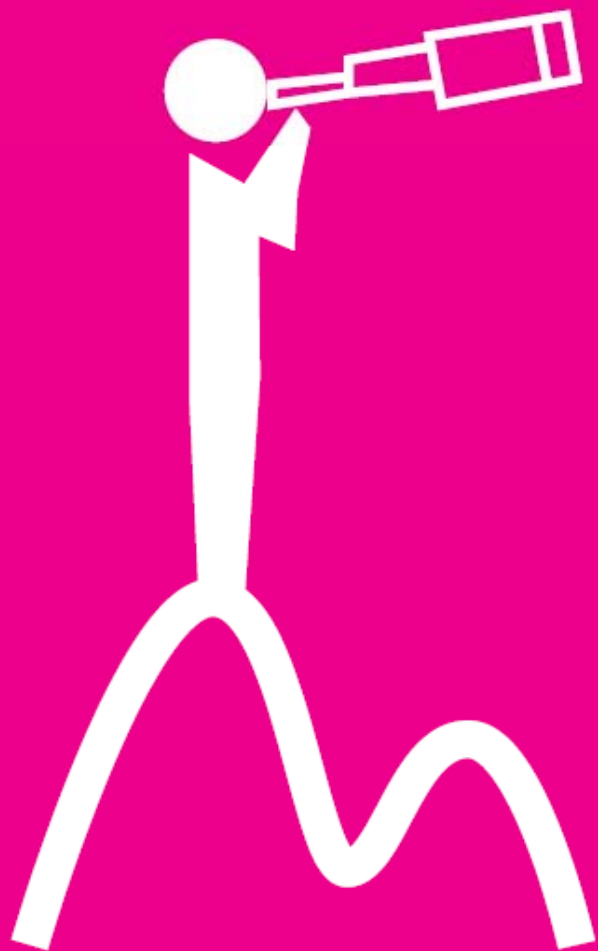
- Bredgade – stationen – smørhullet
- Skolen – svømmebadet – forsamlingshuset
- Hallen og fritidsområdet
- Landskabet omkring Bording

Borgernes idekatalog : Bording Unite[d]

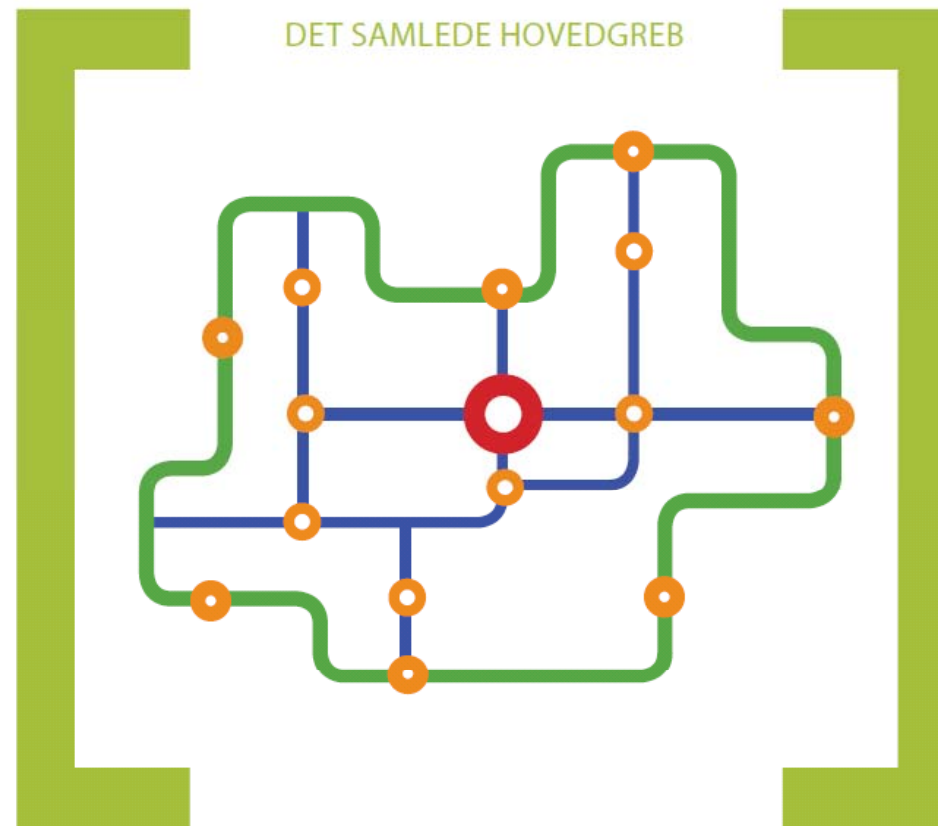
- Bording visionsgruppe – 30 medlemmer
- Fra september til marts 2012 – 2013
- Byrådet godkender kataloget som arbejdsgrundlag juni 2013

Bording Unite[d]

FÆLLESSKAB & FRIVILLIGHED

Hovedgreb

Bording Portnergruppe:

Dorthe Dall
Inge Dinis Jensen
Else Cathrine Jakobsen
Jakob Lauridsen
Kirsten Søjborg Møller
Jens Karl Jensen
Sven Odgaard
Jørgen Harlvig Møller
Tonny Bruno Høegh Poulsen
Evald Asp Sørensen
Erik Maul
Karin Engelbrecht Troelsen
Thomas Henten Vestergård
Henrik Bo Engedahl
Annie Bech Nielsen
Peder Lambæk

Hanne Bonde Lindberg
Michael Nielsen
Karen Haurum
Linda Pedersen
Tom Michelsen
Carsten Brix
Søren Mejlby Skov
Trine Bech Ubbesen
Torben Flemming Jensen
Thomas Bredvig Jakobsen
Jesper Tirsvad
Shivan Osman
Tobias Troelsen
Jesper Mortensgaard
Frederikke Poulsen
Naya Jacqueline Juel
Kenn Nielsen

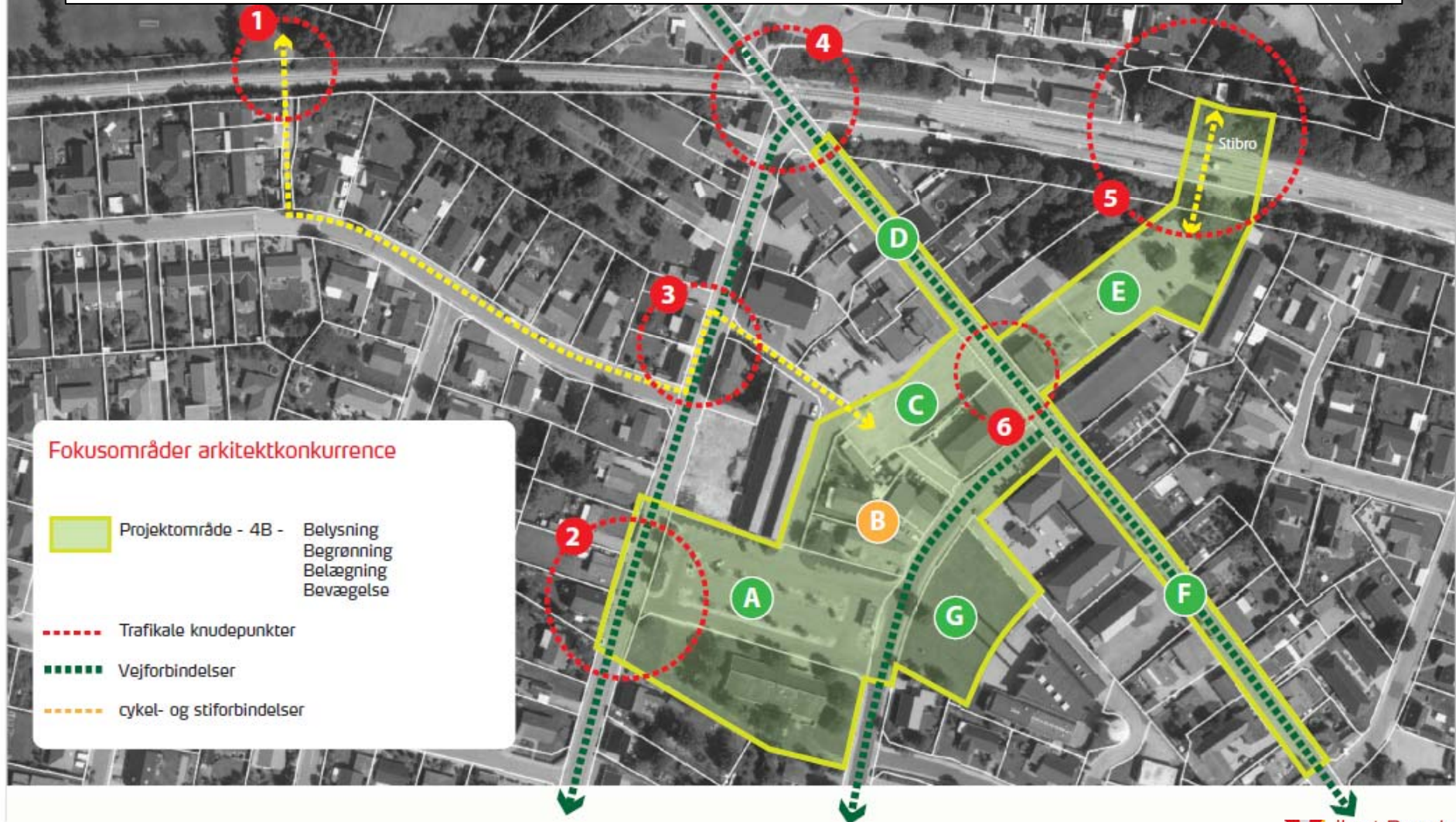
Bording visionsgruppe:

Anita Eldevik
Anni Bech Nielsen
Erling Poulsen
Bruno Jacobsen
Hanne Lindberg
Henrik Engedahl
Inger Schmidt
Jakob Christiansen
Jakob Lauridsen
Janne Hou
Jens Karl Jensen
Johnny Nielsen
Karin Troelsen
Karina Aagaard -
Ankerstjerne

Kim Rune Christensen
Kristina Vang
Lindvig Osmundsen
Lotte Gilkrog
Johanne...
Martin Petersen
Morten Odgaard
Peder Lambæk
Preben Munk Snedker
Tonny Høeg
Thomas Rytter Petersen
Sven Odgaard
Ulrik Lyng
Torben Jensen
Kirsten Kruse

Byrådets anbefaling

Fase 2 : Arkitektkonkurrence Nyt Centrum i Bording

Januar 2014 - Prækvalifikation

Februar 2014 – konkurrence med 5
teams

Maj 2014 - vinder team:

BOGL™

**GOTTLIEB
PALUDAN
ARCHITECTS**

HOE

Frederick Law Olmsted

Anerkendelse af de andres tilstedeværelse er fundamentet for følelsen af fællesskab

- Ideen om det demokratiske rum i Central Park, var på baseret på principper:
- Parken skulle være et identifikationspunkt i byen, som borgerene kunne være stolte af. Den skulle bringe storbyboeren i kontakt med naturen og organisk materiale.
- Parken som et æstetisk attraktivt rum med lige adgang for alle, der ved at virke tiltrækkende samtidig kunne skabe en fysisk tilstedeværelse mellem folk med vidt forskellig social og økonomisk status.
- Parken som grundlag for en helt basal anerkendelse af de andres tilstedeværelse.
- *Denne anerkendelse er et grundlæggende element i et demokrati, og den er fundamentet for en følelse af fællesskab selv i samfund og i byer med store forskelle.*

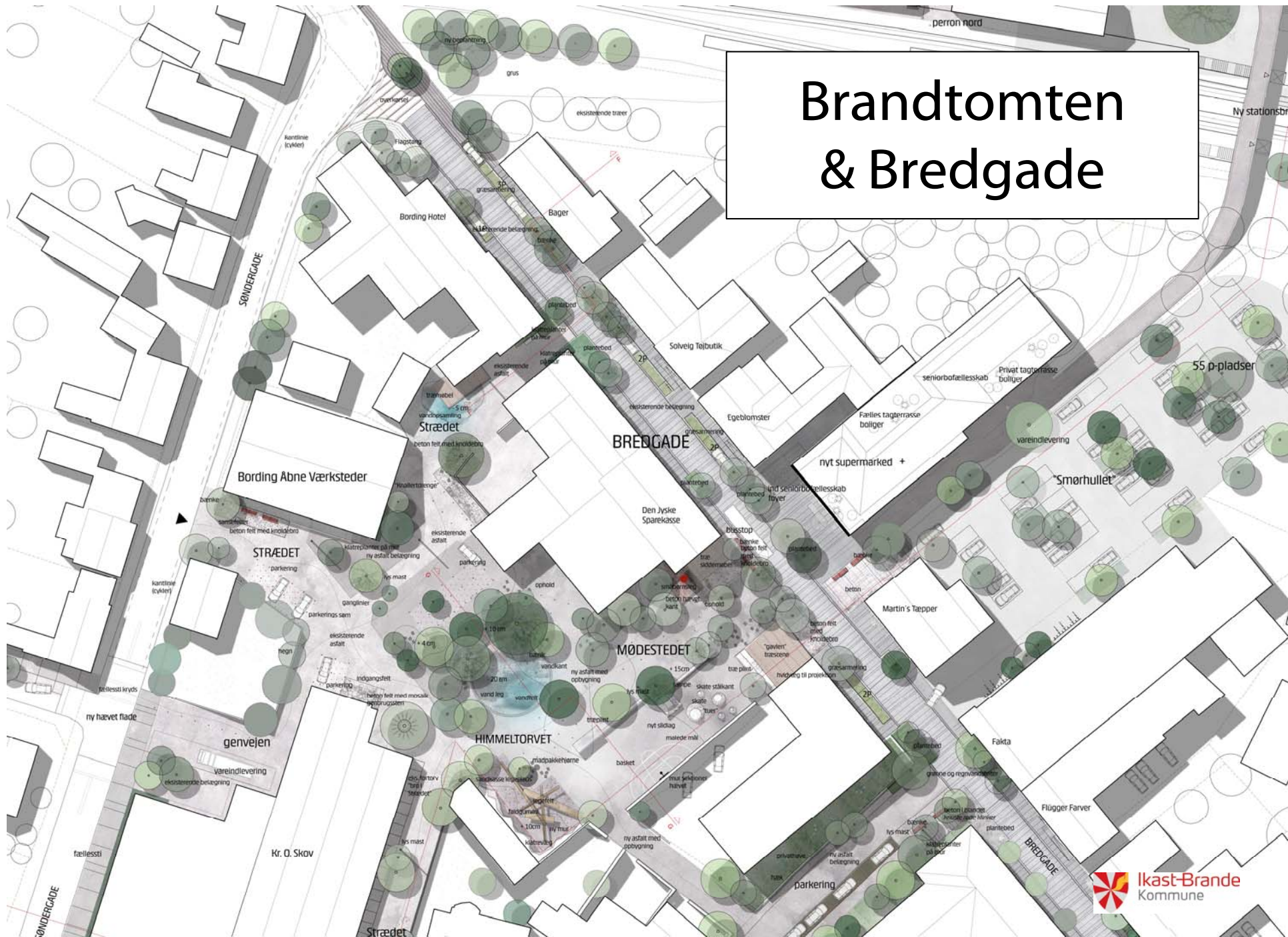
FOKUS PUNKTER

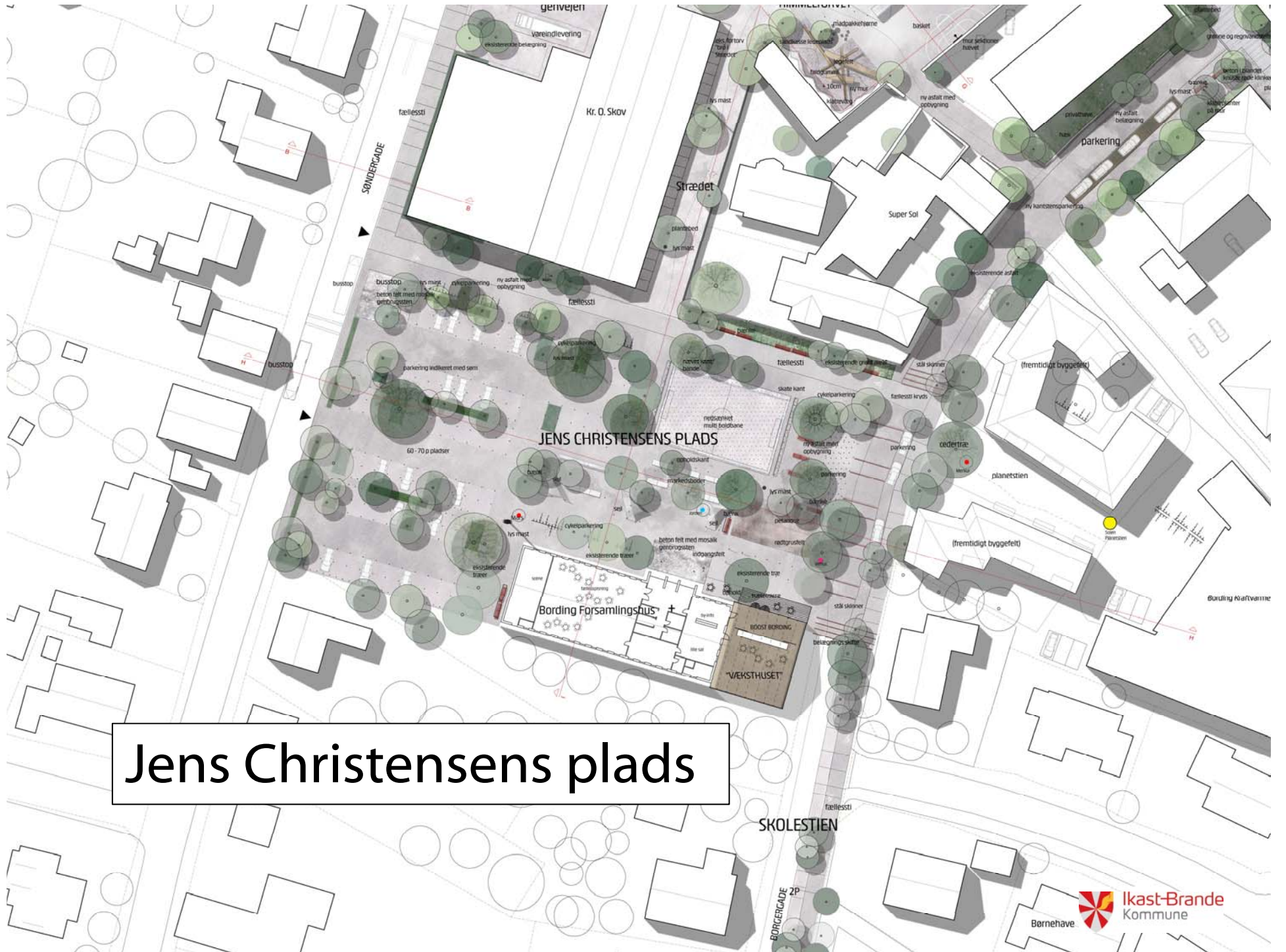
- Stationsbyens dagsrytme
- Gentænkning af hovedgaden
- Bevægelse
- Fællesskab og adgang for alle
- Begrønning og belysning
- Trafik

An architectural site plan of a residential area. The plan shows a grid of streets and building footprints. A central area is highlighted with a darker grey and green shading, indicating a 'Konkurrenceområde' (competition area). This area includes a central square, a street named 'BREVGADE', and a building labeled 'JENS CHRISTENSEN PLADS'. Other streets shown include 'HÅLSTEN' and 'SKOLESTRÆN'. The plan also features numerous trees and green spaces throughout the residential blocks.

Konkurrenceområde

Brandtomten & Bredgade

Jens Christensens plads

Skolestien/halstien

Brandtomten

Jens Christensens plads

Bredgade

Smøgen Kr. O. Skov

Skolestien

Symposium maj 2014

Hovedspørgsmål:

*Kan borgere, fageksperter og kommune
samarbejde for
påvirke en fysisk, kulturel og organisatorisk
udvikling i en frugtbar
retning?*

KONFERENCE august 2014

KONFERENCE STATIONSBYER I FORANDRING

Minister for by, bolig og landdistrikter Carsten Hansen, Realdania og Ikast-Brande Kommune inviterer kommuner, rådgivere og ildsjæle til konference om de mindre stationsbyers fremtid.

Tid og sted: Onsdag den 27. august 2014 kl. 9.30-17.00 i Bording
Mødested: Bording Hallen, Klochsvej 25, 7441 Bording
Pris: Konferencen er gratis, men der er begrænsede pladser
Tilmeldingsfrist: Den 15. august 2014

Tilmelding til konferencen: www.stationsbyeriforandring.eventbrite.com
Kontaktperson: Projektleder Jeanette Ishi Lehn, tlf. 99 60 33 03

Konferencen 'Stationsbyer i forandring'

PROGRAM

SESSION 1 / KEYNOTES I BORDING HALLEN

- 09.30 ANKOMST / Indtjekning, kaffe, klapstol og croissant.
- 10.00 VELKOMST / v. ministre Carsten Hansen, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, og borgmester Carsten Klismayor, Ikast-Brande Kommune.
- 10.20 STATIONSBYERNES ROLLE I FREMTIDENS SAMFUND / Døbt v. minister Carsten Hansen og borgmester Carsten Klismayor.
- 10.40 STATIONSBYERNE OG DET NYE DANMARKSKORT / Optag v. arkitekt Tom Nielson, Arkitektskolen Aarhus.
- 11.00 FIRE STATIONSBYER I FORANDRING / KULTURINDVIKLING OG STRUKTURELLE CASESTUDIES og erfaringerne fra de fire stationsbyer: Glamsbjerg, Kolind, Durup og Bording.
- 11.45 GÅTUR TIL BORDING CENTRUM / Husk paraply i tilfælde af regnvåd.
- 12.15 FROKOST / På brandtomten i Bording centrum.

SESSION 2 / CASESTUDIES I STATIONSBYENS RAMMER

- 13.00 MØD DE FIRE STATIONSBYER / Få inspiration og debat med folkene bag de fire projekter. De fire casestudies foregår fra forskellige steder i Bording, som er typiske for stationsbyen. Vælg mellem:
- Case 1) Glamsbjerg - Forskydning af hovedgaden centrum / på Bording Station
 - Case 2) Kolind - 30 butikker til 1.800 indbyggere / I en gammel butik i hovedgaden
 - Case 3) Durup - Fra program til exit-strategi / I en tidligere fabriksbygning
 - Case 4) Bording - Organisatorisk, kulturel og fysisk transformation / I Bording Forsamlingshus.
- De fire casestudies er beskrevet ydligere på de næste sider. Der er tid til, at alle deltagere kan nå at debattere to cases.

SESSION 3 / DEBAT OG GRILL MED BYEN

- 15.00 FORFRISKNINGER / Kaffe og kage i Bording Forsamlingshus eller Friluftsbadet hvis vejret tillader det.
- 15.30 FÆLLES DEBAT / Hvad er næste skridt? Hvordan kan stationsbyerne bruge de strukturelle forandringer som afsæt for nye muligheder? Debat mellem publikum og projektchef Anne-Mette Gjørraa fra Realdania, arkitekt Tom Nielson fra Arkitektskolen Aarhus, planchef Karina Klismayor fra Ikast-Brande Kommune, projektleder Inger Heerup Borchmann fra Bascon og formand for TMU i Ikast-Brande Kommune og ildsjæl i Bording, Henrik Engedahl.
- 16.15 AFSLUTNING / Projektchef fra Realdania Anne-Mette Gjørraa afrunder dagen.
- 16.30 FÆLLESSPISNING / Grill med Bording langs poolkanten.
- 17.00 Tak for i dag.

SPOR 1 - Kulturel transformation

Fra fortidsfokuseret til forandringsfokuseret

Vekselvirkningen mellem:

Inspiration, provokation og udveksling med fageksperter.

Eget arbejde med at forene foreningslivet og kortlægge ressourcer til fælles glæde og opbakning.

SPOR 2 - Organisatorisk transformation

**Fra klassisk
foreningsstruktur til**

Bording Unite[d]

SPOR 3 - Fysisk transformation

Bording +

Kommunalreform og ændringer i detailhandelstrukturen

I forhold til disse store kræfter er der tre
grundlæggende og forskellige strategier:

1: Byen kan forsøge at gå mod strømmen og søge at fortsætte som autonom by med selvstændigt handelsliv, sådan som stationsbyen oprindeligt er defineret. Det er en strategi, der har meget ringe muligheder for at lykkes.

2: Byen kan lægge sig i læ og holde sig kørende så godt som muligt, indtil den teknologiske udvikling måske igen giver nye muligheder, som vi i dag ikke kender til. Det er en defensiv og konservativ strategi, der vil passe godt til en bypolitisk virkelighed mange steder.

3: Byen kan kaste sig ud i strømmen, der så vil føre de et andet sted hen. Det er på mange måder den mest interessante strategi at beskæftige sig med.

Morfisk resonans

Langsom modning
Det ligger i luften, man
fortsætter hvor de andre slap
netværk på tværs af byerne

Det stedsforbundne fællesskab

Genkendelse
Anerkendelse
Venlighed
Holde øje

Kaste sig ud i strømmen

